

MAGYAR JÁTÉKSZINI
ALMANAK.

(Zseb Könyv)

melly

K O L O ' S V Á R T

az

1828-dik és 1829-dik Esztendőben előada-
tott Játék Darabok neveit foglalja ma-
gában. egy egészen Ujj eredeti érzé-
keny Rajzollattal. 1. Felvonásban.
ezen czim alatt:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LORD ALLHORST

vagy

az Eltévedt Gyermek

Kotzebue után fordította Tekintetes Cson-
grád Vármegye fő Ügyvédje Tekintetes
Nagy Ferentz Ur. H. Mező Vásárhelyt

Uj Esztendei ajándécul

melly tisztelettel ajánlja
a' Nemzeti Játtzó Társaság Sűgőja
Keszey HARMATH SÁNDOR,

Kolo'svart

Nyomtatattot A' Hir. Lyceum' Betüivel.

1829.

Immortalia ne speres monet annus et
Almum

Quae rapit hora diem.

Horat.

Állandót ne remély tanít az esztendő
Mellynek minden perize egymásra ve-
szendő.

Imprimatur University Library Cluj

SAMUEL MÉHES
Libror. Revisor

Claudiopoli die 20-a Decembris 1829.

114053

III 3313

Nagy. Érdemű Tisztelt Párt- fogóim!

Ezen Ujj Esztendei Játékszini kisded Almanakomnak — a' bévett szokás szerént egy Pogány hathatos Előljáró beszédet kellene, hogy írjak, mellynek a' rostá mértékén, ha többet nem is, de legalább annyit, mint maga a' munka, kellene, hogy nyomjon; de mivel én Önn-magam is egy szüntelen való Előljáró beszéd vagyok az idevaló tisztelt Nemzeti Játék Szinen; 's azonba ohajtanám is, hogy e' béli nyugós bajaimtól szabadulva, egy kis Innepem lehessen: erre való nézt hasonlot hasonlóval fel cserélve, Előljáró beszéd helyett (mint hogy már magam is azzá váltam) ajánlom magam' nagyon tisztelt Kegyes Pártfogóimnak; A' kinek fogok így tett-szeni, az nem fog rollam elfelejtkezni, a' kinek pedig ne talán alkalmatlan lennék, mint jó felebarát, megfog bocsátni, Czé-lom 's akaratom nem rossz, és megegyez szívem' jó kívánságaival, 's az élet kötelességeivel.

A' ki méjj alázatos tisztelettel vagyok
Tisztelt kegyes Pártfogóimnak

Kolosvárt 1-ma Jan. 1830.

Sok ujj esztendőket kíváno
alázatos Szolgája

A' Nemzeti Játékszini

Előljáró beszédűje (Súgó)

Keszy HARMATH SÁNDOR.

Ujj Esztendei Praescriptio

Eltölt egy esztendő, sirjak e' eltöltén?
Vagy pedig örvendjek az ujnak eljöttén!
Ha múltom' siratom, jelenvalom' veszem.
'S a' jövendőre is magam eltéveszem;
Ha az ujnak örvend lelkem, 's arányzatom.
Ah! nem veszem észre, vesztemet siratom.
E' két végső pont közt állva óh halandó!
Tsak annyi bizonyos, hogy élted mulandó.
De ha már mulandó, bort poharat elé;
Jobb hogy vigan muljon, kinek modja belé:
A' vidámság él'tet hosszabbit azt vallja
Minden Tudós; 's a' bű az élet' tolvajja.
Öröm! Menyországnak földre szált szikrája
'S a' nagy Mindenségnek élet adó bája!
Engedd hát karjaid között megujulni
'S különben is rövid éltünk' hosszabbulni
Ti pedig ó éltünk' elsorvasztó Férgék.
Bu! gond! és aggodás! ti erköltsi mérgek!!
Vegyétek bútsútok' a' lefolyt idővel —
A' töllünk elszárayalt sebes esztendővel.

Az 1828-dik esztendőben No-
vember 1-ső napján eggyesült
Társaság Tagjai (a. b. c. sze-
rént)

Férfiak.

- Bartha Mo'ses.
Balogh István.
Éder György Igazgató.
Harmath Sándor Sűgó.
5 Hetényi József.
- Kemény János.
Kubay Pál.
- Kőszeghy Aloysius.
Minorits Hároly
- 10 Pergő Czelestin.
Párthéni János.
Szákfy József.
- Székely József Igazgató.
Telepi György Szinmester.
15 Török Antal.
Udvarhely Miklós Igazgató.
Váradi Sándor.

Aszszony Személlyek.

- Baloghné Aszszony.
Éder Therézia.
Éder Aloysia.
Kubayné Asz. Szül. Éder Antónia
- 5 Néb Mária.
Seres Therézia.
- Székelyné Asz. szül. Ungár Anna
Telepiné Assz.
Udvarhelyné Aszsz. szül. Ju-
hász Juliánna.

K o l o s v á r t

Az 1828 - dik Esztendő November első napjától fogva 1829 - dik Esztendőben Junius 10 - dik napjáig előadatott Játék Darabok nevei.

Az eljátszott Játékok e' következő he-
tük által különböztetnek meg:

Enekes Játék Én. J. — Érzékeny Játék Ér.
J. — Vitézi Játék Vit. J. — Szomorú
Játék Sz. J. — Vig Játék V. J. — Drá-
ma D. — Parodia P.

A' Felvonások száma' 1 2 3 4 5.

+ November 1828.

- 2 Siklósi Borzasztó két éjtzaka Sz. J. 4 F. V.
3 Burgauí Adelheid Ér. J. 4 F. V.
6 Hedvig vagy a' Háládatosság Példája
D. 5 F. V.
8 Toni v. a' Frantziák Szent Domingó-
ban D. 5 F. V.
9 Caesario v. a' Férjfi Gyülölő V. J. 4 F. V.
11 Hibás lépés és Lélek Nagysága Ér
J. 5 F. V.
13 Az egymást Bosszantók V. J. 5 F. V.
15 Rózsamunda Sz. J. 5 F. V.
16 Tüzi Proba V. J. 2 F. V. és Quodlibe
18 Nandor Fejér Vár bévétele D. 4 F. V.
20 Montfauconi Johanna V. J. 5 F. V.
22 Az Atyai átok' szerentsetlen követke-
zése Sz. J. 5 F. V.

- 23 Kronsteini Hartz Játék Vit. V. J. 5 F. V.
 25 Pultavai Ütközet D. 3 F. V.
 27 Beniámin Lengyel Országból V. J. 5 F. V.
 29 A' Tett v. a' Vének Sz. J. 5 F. V.
 30 Béla Futása Én. J. 2 F. V.

December.

- 2 Mátyás napja Sorok Sáronn V. J. 3 F. V.
 4 Megboszult Feleség rabló Ér. J. 4 F. V.
 6 Havasi Rózsa Patens, és a' Schawl Ér.
 J. 3 F. V.
 7 Menyaszszony és Völegény egy Sze-
 mélybe V. J. 2 F. V.
 9 Hippolit és Rozvida Ér. J. 4 F. V.
 11 Helytelen szemérmesség Ér. J. 4 F. V.
 13 Keresztes Vitézek Vit. J. 5 F. V.
 14 Arany Idő Én. J. 3 F. V.
 16 Mózes D. 3 F. V.
 18 Aszszony Érdem Ér. J. 5 F. V.
 20 Makfalvi Sárolda Vit. J. 5 F. V.
 21 Leopárd és a' Kutya Vit. J. 3. F. V.
 26 Preciosa Én J. 4 F. V.
 27 Pártosság Dűhe Ér. J. 5. F. V.
 28 Bak Öz V. J. 3 F. V.
 30 Az Ember Szív Örvényei Sz. J. 5 F. V.

Januarius 1829.

- 1 Parola V. J. 4 F. V. és Tableau
 3 Az Élet tsak Álom Vit. J. 5 F. V.
 4 Bujdosa Amor V. J. 4 F. V.

- 6 Travestált Cleopátra P. 1 F. V. és Quodlibet.
- 8 Az Örökös Hertzeg D. 4 F. V.
- 10 De l' Epeé Apátur Ér. J. 5 F. V.
- 11 Odiósó a' Kis Ördög D. 5 F. V.
- 13 Epigramma V. J. 4 F. V.
- 15 Borzasztó Éjtzaka Paluzziban D. 3 F. V.
- 17 Egy Óra D. 3 F. V.
- 18 Eltserélt Völegény V. J. 3 F. V.
- 20 Guisgárdi Grófok Ér. J. 5 F. V.
- 22 Királyi Szó Vit. J. 2 F. V.
- 24 Desertor V. J. 1 F. V. és Quodlibet.
- 25 Don Juan V. J. 3. F. V.
- 27 Nagy Zürzavar V. J. 5 F. V.
- 29 Az értatlannak sokat kell szenvedni V. J. 3 F. V.
- 31 Botskai István Vit. J. 5 F. V.

Februarius.

- 2 Három Század V. J. 3 F. V.
- 4 Cártigám Ér. J. 3 F. V.
- 5 Testvérek' Ellenkezése Ér. J. 5 F. V.
- 7 Jetta, a' szép Tündér Aszszony V. J. 2 F. V. és Tableau.
- 8 Báthori Mária Sz. J. 5 F. V.
- 10 Hamlet Sz. J. 5 F. V.
- 13 Király' Parancsolatja V. J. 4 F. V.
- 14 Huszsziták Naumburnál Vit. J. 5 F. V.
- 15 Sokat Tüdó V. J. 5 F. V.
- 17 Balsors és Baráttság ereje Sz. J. 5 F. V.
- 19 Tizenkettödik Károly Vit. J. 5 F. V.

- 21 Don Carlos Sz. J. 5 F. V.
 22 Boszszúból lett Haramia V. J. 5 F. V.
 24 Világ Tonussa Ér. J. 4 F. V.
 26 Tatárok Magyarországon Vit. J. 5 F. V.
 Menyaszszonyi Korona Sz. J. 5 F. V.

Martius.

- 1 Szobeni Erdő Ér. J. 4 F. V.
 4 Nagy Rokonság V. J. 5 F. V.,
 5 Leár Király Sz. J. 5 F. V.
 7 Egy Óra D. 3 F. V.
 8 Sakkoló Alkotmány V. J. 4 F. V.
 10 Titkos Itélő Szék Ér. J. 4 F. V.
 11 Szerelem Féltők V. J. 4 F. V.
 12 Jolántha Sz. J. 4 F. V.
 14 Mészszinai Földindulás D. 4 F. V.
 13 Egyiptomi Út V. J. 3 F. V.
 17 Genevai Árva D. 3 F. V.
 19 Vendégi Jus Vit. J. 5 F. V.
 21 Moór Károly Sz. J. 5 F. V.
 22 Politicus Csizmadia V. J. 5 F. V.
 23 Tündér Kastély V. J. 2 F. V. és Tableau
 24 Szerelem Gyermeke Ér. J. 5 F. V.
 26 Borostyán Koszorú Ér. J. 5 F. V.
 28 Az Élet egy Részegség P. 4 F. V.
 29 Péter Czár Utazásai V. J. 3 F. V.
 31 Zányi Halála Sz. J. 5 F. V.

Aprilis

- 2 Tündérek Országa P. 1 F. V. és Tableau
 4 Kúlm Hegyi Haramiak Ér. J. 4. F. V.

- 5 Csörgő Sapka Én. J. 3 F. V.
 7 Montalbán Klára D. 5 F. V.
 9 Mária Terézia Ér. J. 4 F. V.
 11 Repressalia Ér. J. 4 F. V.
 12 Béla futása Én. J. 2 F. V.
 20 Udvari Page V. J. 5 F. V.
 21 Radicalis Cura V. J. 3 F. V.
 23 Szenvedő Ida Ér. J. 4 F. V.
 25 Árva és Gyilkos D. 5 F. V.
 26 Don Juan V. J. 3 F. V.
 28 Donna Dianna V. J. 4 F. V.
 30 Ember Gyűlölet Sz. J. 5 F. V.

Majus.

- 2 Bűbájos Vadász Én. J. 3 F. V.
 3 Módi Szeretők V. J. 3 F. V.
 5 Genua és Boszszú Sz. J. 5 F. V.
 7 Király Parantsolatja V. J. 4 F. V.
 9 Mátyás Deák Én. J. 3 F. V.
 10 A' Hazug V. J. 5 F. V.
 12 Frigyesi Elek V. J. 5 F. V.
 14 Spira elpusztulása Sz. J. 5 F. V.
 16 Rietti Vár Sz. J. 5 F. V.
 17 Anglus Utazó V. J. 2 F. V.
 19 Ednárd Scotiában Ér. J. 3 F. V.
 21 Majusi Nap V. J. 4 F. V.
 22 Fogoly Én. J. 1 F. V. és Muszikai A-
 cademia
 23 Fortély és Szerelem Sz. J. 5. F. V.
 24 Árendás Vadkőmény V. J. 5 F. V.
 26 Mombelli Grófok Ér. J. 3 F. V.
 28 Régi Pénzek V. J. 5 F. V.

- 29 Fogoly Én J. 1 F. V. és Műsikai A-
cadémia
30 Rolla Halála Sz. J. 5 F. V.
31 Mátyás Deák Én. J. 3 F. V.

J u n i u s.

- 2 Totilla Gothusok Királya D. 5 F. V.
3 Saragossa ostromlása V. J. 4 F. V.
4 Anglus portéka V. J. 2 F. V.
6 Zemplényi Vitézek Vit. J. 3 F. V.
8 Cserfa Koszoru Vit. J. 3 F. V.
9 Fejedelem a' maga Népe közt V. J. 4.
F. V.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LORD ALLHORST

vagy

az Eltévedt Gyermek

Érzékeny Játék I Felvonásban.

Eljátszódott Hóld Mező Vásárhelyen
Május utolsó napján 1829-dik Esz-
tendőben.

Személyek:

Lord Allhorst	-	Horváth.
Viliám ennek öreg Udvar		
Mestere	-	Szilágyi
György Falusi Ember	-	Ujfalusy.
Arabella a' Felesége	-	Ujfalusiné.
Toni ezeknek Fijok mintegy		
5 vagy 6 esztendő		Ujf. Sándor

A' Néző hely egy erdős nyílt hely a' ten-
ger mellett

Első Felvonás.

1-ös Jelenés. *Darab kövek a' tenger partján, mellyek között Tóni Szunyadvu fekszik, Lord Allhorszt ki lép az Erdőből, félelmesen körül nézve magát.*

Lord E' csendes vadon — ide semmi emberi nyom sem téved el — itt legyen halálom — itt testem a' vadak' eledele (*visgálódva körül tekint*) sűrű erdő mindenfelől, semmi lakhely közel. Csak egy szénégető kunyho füstölög oda tova, a' szél éppen erre hajtja füstjét. Annál jobb, annyival kevésbé hallatik a' lövés, 's késleltetik ugyan halálomat a' nékem alkalmatlan emberszeretet által cselédjeim, kivált az én hívségben őszült Vilhelmem, lelketlen fogja keresni holt testemet; azonban elég bojongó ősvény ez, 's elég távol esik Kastélyomtól. Itt csak a' világosság-tól futó bűnösök találnának nyomomra, nem ama' jámbor öreg, ki mint a' maga egész pompájába fénylő Nap tölté élte' napjait. — Ennyire ment hát sorsod Lord Allhorszt, hogy őna gyilkosság által kell bévégezni életedet, 's elenyészel a' nélkül, hogy valaki könnyeket hullatna gyászos sírodra, de minek több szó — a' kotzka meg van vetve (*pisztolyt vesz ki 'sebjéből*) Hah! mi mozog ott a' fák között? — innen is futnom kell a' vidám bizonyságok elöl? (*élesen néz arra felé*) Hah!

Wiliám! — átkozott! — még is csak utánnam izammoga — Viliám jöszte elő? mit keresel itt? Hogy jöttél ide?

2-dik Jelenés *Viliám Allhorszt*

Viliám Az én jó Uramról való gondoskodás. —

Lord Távozz, hadj engem' magányomban, várj haza estvefelé — értettél? parancsolom menj.

Viliám Uram! lehetetlen hogy most tégedet elhaggyalak, nem, nem távozhatom el.

Lord 'S te így beszélsz? rendes. —

Viliám Ah Nagyságos Uram! a' mit tegnap estve láttam, az Ifju Úr eltemetése után. — egész éjszégig —

Lord No 's mit láttál.

Viliám Vad komorsággal fel 's alá járni Nagyságodat szobájában, 's könnyeitől elgyengülve egy néhány leveleket írt Nagyságod, 's azokat lepetsétele, és végre.

Lord Nos! mit végre?

Viliám Végre egy Pisztolyt töltött Nagyságod.

Lord Bolond! hát csak egyszer láttál te engemet leveleket írni, és pisztolyt tölteni.

Viliám Ah! igen is! láttam Nagyságodat, de így soha sem; mert a' magában semmit nem jelentő dolgot is, sokat jelentővé teszi a' mód, mellyel az elkövetetik.

Lord Hát tsudálhatod azt? hogy szokott dolgaimat tegnap szokatlanul tettem, mikor éppen fiamat temettem el.

Viliám Fiát! engedjen meg Nagyságod öreg szolgája nyílt szívűségének — igaz hogy Fiát, de a' ki tsak buval 's bánattal töltötte volna bé szívét Nagyságodnak.

Lord Mindegy, bűm mellett állott reményem — megjobbithatta volna magát — Most már se bűm, se reményem.

Viliám Sem buja, sem reménye Nagyságodnak.

Lord Én már egy megélemedett Ösz vagyok, egyetlen egy Fiamnak hideg tetemei felett állottam, 's most sem egyik, sem másik.

Viliám Egyetlen egy Fia? azt monda Nagysád.

Lord Hát te még szemrehányásokkal kinzasz engemet.

Lord Távol légyen az, Nagysád' hív öreg szolgájától, én még eddig említést sem tettem Nagysád előtt azon elűzött szerentsétlenről. Ma mindazonáltal midőn Nagysád, utolsó gyámolától, nevének örökösétől a' halál által megfosztatott — ma mérészlem Nagysád kemény tilalmát által hágni — ma említtem meg újra először a' jó Györgyöt.

Lord (Keserű szív fájdalomba mérülve) Mit mondál az én jó Györgyömnek.

Viliám Nyissa meg Nagysád Atyai szívét néki.

Lord Elmélkedésed által csak gyötrettetem. Én őtet szerentsétlenné tettem. Ah! de ő már nem él.

Viliám Nem Uram Lord! én azt nem hiszem, nem is hihetem. Az a' haszon-talan hír, mellyet őt esztendővel ez előtt hozott Nagysádnak azon bizonyos Amerikai — nem akarom ki mondani mit gondoljak.

Lord Csak ki vele, te azt az ő Testvére találmányjának véled.

Viliám Igenis Nagyságos Uram! György egy Nemes leányzónak ada helyt szívében 's ő is viszont szeretettet — azért sem a' szegénység, sem az Atyai harag őtet el nem tsüggeszthette. Nékem a' szívem sugalja, hogy ő él, hogy bizonyosan él.

Lord Tegyük, hogy én megtsalattattam, 's hogy; az én magamtól elüzetett Fiam Angliában maradott, de akard é, hogy történeteit voltaképpen elődbe adjam? megengedem, hogy őtet szerelme, minden hányattatásai között is álhatatos-sá tette, hogy azon Leányt, a' kiért Atyának áldását, rangját, 's gazdagságát megvetette, feleségül vette, néhány hónapokig, vagy talán esztendőig a' szegénységgel, békességstüréssel megharizolt, de midőn általlátta, hogy nem csak ő maga, hanem egy szeretetre méltó teremtés is a' szorongató szükség prédája lesz — ezt az éa György Fiam őt esztendőig soha ki

nem álhatta — ez emésztette meg őtet, hidd el *Viliám* ő többé nem él.

Viliám Kedves jó Nagyságos Uram! miért tetteti magát előttem? hiszen maga Nagysád is reményli hogy ő él.

Lord Én?

Viliám Megengedjen Nagysád, azon Levelek között, mellyeket tegnap irt, van egy, a' mely egyenesen Györgynek szól.

Lord Mit? hát te bátorzkodtál az én Szobámba. —

Viliám Nagysád' szobája nyitva vólt, a' szeretet sokra vetemedik.

Lord Elég, jól vélekedsz, megesmém, 's bizonyítom is azon békességstúrésemmel, melyel téged' halgatlak, de most még is hagyj magamra.

Viliám soha sem ezentúl.

Lord Parancsolom.

Viliám Nem engedelmeskedhetem, most legelőször nem, Nagysád töltött pistolyt vett magához, 's ha maga akar maradni, elébb löjjön agyon engemet.

Lord 'S tégedet a' töltött pisztoly nyughatatlanit?

Viliám Mire az a' fegyver Nagysádnál, hiszen itt nintsenek Haramiák.

Lord (Kevés szünet után) Meg valom néked *Viliám*, én önn gyilkosi gondolatra vetemedtem, de csak gondolatra hát mit ítélsz? büntetésre méltó é ez a' gondolat? — egy vak Atya, a' ki egy jó

Fiut szélnek eresztett, csak azért, hogy minden kintsét egy érdemetlennek gyűjtse össze, egy megbüntetett, de magába tért Atya, a' ki Fiáinak sirja között áll, 's talán mind kettőnek készítője — a' ki minden barát, minden remény nélkül a' sir felé tántorog — egy oly nyomorult nem találna é melegséget ha Lelkeesmérete' mardosásait a' még előtte nyitva álló egyetlenegy úton ki kerülni igyekezne? így gondolkoztam én Kedves *Viliám* 's ily érzéssel voltam eltelve e' nap' reggelén Hastélyomtól lett eltávozásomkor, de a' szép, 's csendes természet, 's a' ki derült ég most ismét felvidítottak engemet, nézd most ~~ma~~ egészen helyre állottam; Itt van, vedd által a' pisztolyt (*általadja*)

Viliám (általveszi) Hála Istennek!

Lord Most hagyj magamra, itt az erdei csend szelid fúvalmai, 's a' tetőknek szelid csörgése a' tenger hullámjainak morgási hadd ringassák álomban fájdalmimat, menj jó *Viliám*.

Viliám (kéttségeskedve) Óh ha öreg létemre megsalhatna Nagysád!

Lord Már pisztolyom' általadám — 's egészen csendes vagyok — mit akarsz többet? menj.

Viliám Engedelmeskedem (magában) de messze még se távozom (*el.*)

3-dik Jelenés *Lord és Toni álomban.*

Lord No, elment mégis valahára, kőn-

nyen hívó! nem tudod, hogy ezer utak vannak még e' vadonon kívül arra, hogy megúnt éltémnek véget vessek, menj csak, 's légy, Örje pisztolyodnak! itt a' tenger a' mely éppen úgy adhat nékem halált — minek tépelődni többet? rajta! (*a' part felé sietve Tónit megpillantja*) mi ez? — egy gyermek — egy aluvó gyermek — 's a' parthoz oly közel, — hát ha most a' Tengerjáték jönne, 's béragadná — 's hát osztán — boldog lesz! ha szegényt a' halál az élet nyomoruságaiból kiragadja, hadd aludgyon: (*menni akar, de ismét vissza tér*) ez valóban még is egy gyönyörű gyermek 's artz-vonásitól különösen érdekeltetem — miképp jöhetett Ö ezen vadonban? — mindegy (*ismét menni akar*) rendes, még is mintha ósztönöz tetném figyelmetessé tenni veszedelméről, úgy tettik mintha valamely szorongató álmomban lenne, — talán kedves Szülői után esdeklik — Éjj mit én bánom — rajta (*a' tenger felé indul.*)

Toni (*álmában*) Apám!

Lord Hab! mitsoda hang ez nékem, gúnyolja talán elvesztett nevezetemet? — (*hozzá hajol 's szemlélgeti*) megnyugott mosolyog.

Toni (*karjait kiterjesztve*) Jószte.

Lord (*Hozzá nyul*) Hab! kába, hiszen nem téged ért; nem reád terjeszti karjait, más egyéb kép lebeg ő előtte, az enyimtől

ő meg fogna rémülni, odébb! mit törgődöm egy gyermekkel.

Toni (még is álomban) Maradi.

Lord Különös szemfényvesztő játéka a' történetnek, de még is Isten néki felköltöm; tudom hogy ha meglát, ijedtében elszalad, 's ez osztán nekem rosszul fog esni, de éppen úgy lesz jó, megszabadulok érzéseimtől, 's célomat érem, (Tonit mozgatja) kely fel gyermek.

Toni (Felnyitott szemekkel red mosolyog)

Lord Mosolyog — különös — kelj fel.

Toni (fel kél és irtozva magát körül nézi)

Lord Hogy jöttél ide.

Toni Azt én nem tudom: de igen: most már tudom, egy mókuskát akartam megfogni, a' mókus egyik fáról a' másikra szökdelt, én pedig utánna szaladtam; 's osztán még is tsak elsuhant, és éjtzaka lett; és én úgy elfáradtam. —

Lord És te éjtzakára ide feküdtél?

Toni De hogy! még osztán soka sirtam — haza akartam menni, de nem tudtam hol az Út, kiabáltam, sirtam, de Apám és Anyám nem hallótták, osztán nagyon setét lett, nagyon féltem nagyon, tovább már nem tudtam kiáltani, és osztán hogy nagyon setét lett elhalgattam, és osztán soká soká féltem, és itt azon módon elaludtam.

Lord Hát már most mi tévő leszel?

Tóni Ejj most világos van, és te itt vagy, 's nem félek.

Lord Töllem nem félsz?

Toni Tölled? miért! hát nem szeretnéd te az én Apámat, hiszen Őt' minden ember szereti.

Lord Hát ki a' te Apád?

Toni A' Szomszédok' őtet mind úgy nevezik, hogy jó Szomszéd, ha az utzán meglátják, vagy hozzánk jönnek így köszönnek néki: Isten jó nap jó Szomszéd.

Lord Hát más neve nincs?

Toni Jaj biz azt én nem tudom.

Lord Hát téged hogy hívnak?

Toni Toni.

Lord Apád hol lakik?

Toni Mindjárt a' Templom mellett abba a' zöld házba, melynek ablaka alatt egy Cseresznye fa van, van még nekünk több fánk is a' kertben, ah! de még ehennem, adj valamit édes jó öreg ember.

Lord Nékem semmim nincs.

Toni Vigyél hát az Apámhoz, ah! de fáradt vagyok.

Lord Eredj csak, majd megtalálod te az utat, nékem itt kell maradnom.

Toni (körül tekint) Csak a' sok fa mindenütt, hogy találjam meg az utat? mutasd meg jó öreg ember, vagy vigy az Apámhoz, meglátod mely szépen megköszöni.

Lord Hát Anyád olyan jó é mint Apád?

Toni Óh néha még jobb, Apám néha szomorú, 's Anyám csak azért is jó kedvű, hogy Apámnak is örömet szerezessen.

Lord Hát miért szomorú az Apád?

Toni Jaj biz azt nem tudom.

Lord Talán szegények vagytok?

Toni Óh nem, hiszen mi minden héten kétszer eszünk húst. Karátsonkor pedig, és Husvétkor lepényt is szokott sütni Anyám. Ah lepény! de meg ehetném. Adj ennem valamit.

Lord Már mondtam, hogy nékem semmim sincs.

Toni Óh Édes Istenem! vigyél bát kérlek a' Szülőimhez, hiszen te olly igen betsülletesnek láttzol. Az Anyám arratartott engemet, hogy az öreg emberekhez bizodalommal legyek, és látod nékem bizodalom van hozzád, hogy te nem hagysz el engem: Ugy é édes jó öreg ember?

Lord (*megindulva*) Ki mondja azt, hogy a' gyermekeknek nints fegyverek? Keserves szózatjok ellenek állhatatlan fegyverek nékik: miért nem hálaszthatnám hát én egy órátskával tovább halálomat, hogy ezen el tévedt gyermeknek szorongattatásba merült Szülőit örömmel töltessem bé, kiknek talán ez egyetlen egy gyermekek. Hallod é *Toni* van é még több Testvéred?

Toni Ah! nints. Kértem ugyan már az Anyámat, hogy szerezzen nékem egy leány testvért, de azt nem tselekszi.

Lord Egyetlen egy Fiu, mely szív fájdalomba voltak merülve miattad Szüleid az éjjel.

Toni Hát mindég itt voltam én az egész éjtzaka?

Lord Igen itt voltál, 's már mindjárt dél lesz.

Toni Óh jó öreg ember! vigy hát engem mentől elébb haza, Egy pár szép galambom van, azt is néked adom, osztán elviheted gyermekeidnek.

Lord (elfojtva) Az én gyermekeimnek (rendbe szedi magát) nem bánom *Toni* elvezetlek, keressük meg falutokat. tudod é mely felől jöttél?

Toni Igen, ama nagy fa felől, annál láttam utoljára a' mokuskát.

Lord No menjünk tehát azon az uton, de elébb várj; mert messze találna lenni, te pedig éhes vagy.

Toni Jól mondod, nagyon éhes vagyok.

Lord Elébb hát ahoz a' szénégető kunyhóhoz menjünk, majd kapunk egy kevés tejet és kenyeret.

Toni Óh de jó lesz, kenyeret és tejet, de nints ám nékem pénzem.

Lord Van nékem tsak jer velem.

Toni Jó öreg ember, mint szeretlek téged, de mindég foglak ám szeretni, és

ha majd nagy leszek, 's te meg nagyon öreg, olyan öreg, hogy járni nem tudsz, én téged' mindenüvé elfoglak vezetni.

Lord (indulattal megöleli) 'S te meg tselekednéd azt. ?

Toni Bizony bizony.

Lord Jöszte kedves gyermek (elmennek).

4-dik Jelenés Arabella.

Arabella (halaványan szellyel szort hajjal tántorog kifelé az erdőből) Már nem lehet! nints semmi hangom többé — nem kiálthatok — (lerogyik egy fa alá) Istenem! Istenem! ha nem láthatom többé gyermekem, inkább itt ezen heljen haljak meg.

György (igen mesziről kiált) Toni!
Toni.

György Nem gyermekem' nevét halom é?

György (kevéssé közelebbről kiált)
Toni! Toni!

Arabella (felemelkedni próbál) Úgy van! gyermekem' neve.

György (ismét közelebbről) Toni.
Toni.

Arabella (vissza rogyik) Ah! a' Férjem' szava! tehát ő sem találta meg — gyötrelmem nőttön nő.

5-dik Jelenés *Arabella és György.*

György (a' tenger parthoz ér) Toni!
(*Feleségét meglátja Arabella te vagy?*)

Arabella Tovább már nem lehetett.

György Nem akadtál nyomára?

Arabella Különbben nem feküdném itt.

György Hasztalan volt az én futkozásom is, pedig az egész erdőt keresztül jártam, kiabáltam annyira, hogy a' vadakat is elrémitettem, az embereket édesgettem, egy teremtés sem tud rólla semmit.

Arabella (*kétségbeesve*) Halva fekszik valahol az erdőben, vagy a' habok' prédájává lett, 's még tsak el sem temethetjük.

György Az Isten Szerelméért *Arabella!* ne mondj le minden reménységedről, hiszen még tsak 17. orája, hogy eltűnt. Még egy tájt kell itt a' tenger mentiben, megvi'sgálnom, egytől egyig a' sziklákat. Amott igen sok tarka tsiga héjjak vannak, talán ott kedves Feleségem, ott — oda sietek, maradj itt addig, 's várj meg igérd meg édes *Arabellam* hogy megvársz.

Arabella Magad látod, hogy megkeletlik várnom, haszinte meg nem igérem is.

György Nohát elszaladok a' part hosszába, imádkozz, *Arabella* imádkozz (*el megy*)

6-dik Jelenés *Arabella maga.*

Arabella Imádkozni? — én csak nyögni tudok, de hiszem, hogy az Istent a' név nélkül való Anyai szorongattatás szintugy meghatja, mint a' legbuzgóbb imádság — de hogy lett nékem oly egyenlő minden? még maga a' Férjem is, igen, engem valamelly titkos érzés gyötör, ő még az órákat is tudja számlálni — 17 órája ugy mond, hogy a' gyermek oda van — őh én egy keserű hosszú életet éltem le azóltá.

7-dik Jelenés *Viliám és Arabella.*

Viliám Jó Asszony! nem láttál erre egy öreg Urat!

Arabella Nem. Egy gyermeket nem láttál?

Viliám Nem. (magában) Istenem! még is soká hagyta el Uramat magában, hová lett vajon el.

Arabella megholt, — megholt.

Viliám Az én Uram?

Arabella Haj! mit aggódom én Uradon! én egy szerentsétlen anya vagyok, ki a' fiát vesztette el, az én Tonim, az én egyetlen egy fiam holt meg, ölje meg engem' idegen ember, ha van benned irgalom.

Viliám Szegény Asszony! itt új gyötrelmekre találok, most hová fordítsam ma-

gam? amott az én vigasztalhatatlan Uram, itt egy kétségbeesett Anya, — az egymásba ütközött kötelesség, 's ember szeretés majd ide, majd oda ragadnak.

Arabella Könyörülj rajtam Idegen, 's ölj meg engemet.

Toni (távolról kiáltja) Amott amott

Arabella (magához jő) Ha! mi volt az.

8-dik Jelenés *Lord Toni és előbbienek.*

Toni (*Arabella* ölébe szalad) Anyám! Anyám!

Arabella (még mindtsak a' fa alatt fekvve magához szoritja, öröme tsak nem tébolyodsággá válik, vad barátsággal szemléli, 's majd ismét szivéhez szorittya)

Toni (*Tsaknem* kiáltva) Anyám fáj a' mit tsinálsz.

Arabella (elbótsátja, a' fát térdén át öleli, 's az ég felé kiált) Isten! Isten! én — én (ismét mint egy ájulva vissza rogyik a' fa alá)

Toni Anyám hát beteg vagy? bánkódtál talán utánnam? ne haragudj örülj inkább Anyám, ládd itt vagyok ismét, 's nints semmi bajom.

Viliám Hála Istennek hogy ismét megtaláltam Nagysádat.

Lord (títhon *Viliámnak*) Halgass! halgass!

Arabella Édes gyermekem tsak hogy ölhelhetlek ismét! most már ha szinte há-

zam égne, földünket a' jég paskolná is, az én Tónim az én egyetlen egy gyermekem megtaláltatott.

Toni Hát Anyám, hol van az Apám?

Lord (oldaloslag) Melly igen érdeklő Ifju Asszony ez.

Toni Nézd Anyám ez a' jó öreg ember adott nékem ennem és baza akart vinni.

Arabella (kezét öszve téve) Uram! nem szükség, hogy megköszönjem, ez a' néző játék jutalmazza meg az Urat.

Lord Jó Asszony nem tudod te mennyit köszönhetek Én a' te gyermekednek! Nékem ő igen nagy reménységem. Ő még egyszer lebilintselt engem az élethez. Haljad jó Asszony én néked egy ajánlást teszok. Én egy gazdag Lord vagyok, semmi gyermekem nints, engedd nékem nevelnem e' gyermeket, látod én őt szerencsés-sé tehetem.

Arabella Én — az én Fiamat, az én Tonimat?

Lord Én ötet Fiammá fogadom, 's örökösömmé tészem.

Arabella *Gyermekét nagy indulattal karjai közé szoritja)* Hát lehet é olly kints a' világon, melyért az Anya gyermekét oda adhatná.

Lord Óh én gazdag, — de szegény vagyok.

Toni Anyám hiszen el jöhet ő a' mi falunkba.

Lord 'S szeretnéd azt Toni?

Toni (a' *Lordot tzirokálva*) Óh igen bizony, még nagyon, látod te olyan jó voltál hozzám, már most én is szeretnék te hozzád olyan jó lenni.

Lord Nohát kedves gyermek, vagy én ti hozzátok, vagy ti én hozzám, Majd beszéllek az Atyáddal! Hol van Aszszonyom a' férjed?

Arabella Áh Istenem! *Toni!* a' szegény Atyád téged még most is halálos szorongattatások között keres; arra a' sziklák felé futott el. (*Sietve megyen a' part hosszába*) *György!* *György!*

Lord (*megütközve*) *György?*

Toni (*Hivja és int*) Apám! Apám!

Arabella (*keszkenővel intve*) *György!*
György!

Lord (*sohajtvá*) Így hívták az én elűzött Fiamat is.

Arabella Jön már, repül errefelé.

Toni (*eleibe szalad*) Apám! Apám!

Arabella Már oda ért áh milyen öröm.
9-dik Jelenés *György's az előbbeniek.*

György (*Tonit karjára vévén*) Itt a' *Toni,* a' *Toni.* Juhe! (*a' levegőbe emeli.*)

Lord (*felkiáltva Györgyhöz*) Áh fiam kedves fiam!

György (*red pillant az öregre, megmerek, tántorog, fiát az Anyja' ölébe ejti*) Atyám! kedves Atyám!

Arabella Mi dolog ez?

Filiám Istené a' ditsőség!

Lord Fiam! György! kedves Fiam!
 György Atyám! kedves szerette Atyám!
 Lord Kéz a' te feleséged 's ez gyermeked?
 György Úgy van Atyám, feleségem

's gyermekem.

Lord (*kiterjesztett karokkal*) Fiam!

György Szabad é kedves Atyám.

Lord Ölembé (*karjai közé szoritja*)

Te vagy az én egyetlen egy fiam! ötséd
 a' sirban tegnaptól fogva, kémény voltam
 hozzád fiam — megbántam — Fiaid men-
 tet meg a' kétségbeeséstől — Fiamnak
 Fia levé véd Angyalom — (*Arábellához*)
 óh ne olly félénken gyönyörű Aszszony,
 sok rosszát beszélt róllam Férjed ugy é?
 de majd helyre hozok ezen túl mindent,
 ide te is ide ezen karok közé.

Arabella Lord Uram!

Lord Atyádnak nevezd kedves leányom
 óh én már ismét Atya vagyok, 's még
 több, nékem egy kedves Unokám is van,
 adjátok karomra, hádd áldgyam meg ötet.

György Atyám! nékem még mind ed-
 dig fel van akadva szavam.

Toni Anyám hát ez a' jó öreg ember az
 én Nagy Atyám? óh be jól esett még is hogy
 én a' mokuskát kergettem 's eltévedtem, 's
 az én Nagy Atyámat megtaláltam.

Lord (*gyermekinek közepette*) édes
 Gyermekeim! a' kétségbeesés megásta volt
 már számomra siromat, de az egy nem is
 reménylhető hirtelenséggel rósákkal tölte-
 tett meg (*öszveölelve őket*) gondviseles
 ki tagadhat Téged! (*a' Firhang leesik*)

Az 1829-dik esztendőben No-
vember 1-ső napján egyesült
Társaság Tagjai (a. b. c. sze-
rént)

Férfiak.

Bartha Mo'ses.

Boros Gábor.

Éder György Igazgató.

Harmath Sándor Sűgő.

Horváth Jó'sef Igazgató.

Koltay Ferentz.

Kubay Pál.

László Jósef.

Lendvay Márton.

Szákfy Jósef.

Simonfy György Szinmester.

Szilágyi Benjámin.

Török Antal.

Udvarhely Miklós Igazgató.

Ujfalusy Sándor Igazgató.

Aszszony Személlyek.

Éder Therézia.

Éder Áloysia.

Horváthné Asz. Szül. Hetey Eszter.

Horváth Áloysia.

Kubayné Asz. Szül. Éder Antónia

Lendvayné Asz. Szül. Jeremiás Károl.

Udvarhelyné Aszsz. szül. Ju-
hász Juliánna.

Ujfalusyné Asz. Szül. Sáska Borbára.